

חוץ ופנים | אורלי שלם

הציורים ב-"חוץ ופנים" הם פרשנויות לריות של העולם החיצוני כפי שבא לידי ביטוי דרך מסנני הפנים של אורלי שלם. אורלי חובבת טבע ואנשים, אישה שזקוקה לחופש ולמרחבים. כאשר הוטלו הסגרים במגפת הקורונה, אורלי נאלצה לפנות פנימה ולמצוא בתוכה את נופיה ומרחביה הפנימיים; מראות העבר שנצרכו בתודעתה, נופים שבדתה מדמוינה או כאלה שאליהם נכספה. הייתה זאת תקופה קשה ומאתגרת אבל אורלי אישה שמחפשת יופי והרמוניה ולכן לצד כל רגש אפל, היא חיפשה גם תקווה, יופי וגאולה. אורלי מזמינה אותנו לכל פינה בנפשה, אל החללים המוארים כמו גם לצללים.

אורלי חיה ויוצרת בישוב הקהילתי נילי שטובל בירק ובטבע. מיקום זה מעורר בה השראה ומשפיע על יצירותיה בעקיפין. היא מאפשרת לנופי ההרים הסובבים את ביתה, לצמחיה המלבלבת ולמראות המים הזורמים בטויליה לזרום דרכה אל המצע עליו היא יוצרת, לאחר שהם מזוקקים בנפשה ובמחשבתה. דרך תהליך זה, היא מעצימה את הצבעים וההרמוניות של הטבע ומגיעה לסצנות דינמיות ורגישות אלה. באמצעות שיטה חקרנית זו, היא יצרה נופים מקוריים, ששאובים מזיכרונותיה במסעות טרום המגיפה ברחבי הארץ והעולם וממפות נפשה ופנימיותה. בעוד שהנופים המצוירים הם מקומות פנטסטיים ולא אמיתיים, הם חלקים אמיתיים מאוד של הנוף הנפשי של אורלי. היא הצליחה לתאר חזותית את המאבק הפנימי של הנשמה הננעלת.

קבוצת יצירות זו מאופיינת בשימוש בשחור ובצבעים קרים, בטפטופים זולגים דמויי דמעות שמעניקים תחושה שחלק מהעבודות בוכות, או שהסצנות נחוות דרך חלון מוצף בגשם. אבל ביצירות האלה, הטפטופים אינם מטשטשים את הצבעים אלא מאחדים אותם, ומוליכים את עין המתבונן מגוון לגוון. למרות שהמלנכוליה עשויה לחלחל ליצירות, יש גם תחושה של איזון ורוגע, ניסיון להיות "זן" עם המציאות החדשה.

בתקופה זו, אורלי יצרה גם סדרת עבודות בצבעי מים, בהן היא מכתימה את הנייר בגוונים עכורים. צבע מים הוא חומר לא פשוט לציור שכן אי אפשר למחוק או להסתיר את הסימנים שכבר נרשמו. נדרשים אומץ וביטחון עצמי כדי לעבוד בצבעי מים. יצירות המים של אורלי מכילות את כל הדרמה שמאפיינת את הקנבסים שלה, בתוספת אלגנטיות ושקיפות מעודנות. הן פחות מאסיביות ויותר אווריריות, נותנות לזוהר הנייר לבצבץ בנקודות מסוימות. על גבי שכבת הצבע, אורלי משתמשת במדיות אחרות, כגון פחם, גירי שמן ועפרונות, על מנת להעצים את הניגודיות שבין הכתם לקו ולהדגיש את עושר הצבעים והאלגנטיות של כתמי הצבע.

אורלי יצרה גם קבוצה של עבודות קטנות ואינטימיות על לוחות עץ, מלאות בשריטות ובשרבוטים. חלקן מתארות נופי חוץ ופנים שנדמה כי הם מעט שרוטים ופצועים. גודלם הצנוע מושך את הצופה להתקרב, והן מלאות עד אפס מקום בסימנים נמהרים אך מוקפדים, עזים וחודרים. בניגוד ליצירות צבעי המים האווריריות, ציורים אלו עתירים בשכבות של צבע, מעין הצטברות של רגשות, שנערמו זה על זה. נדמה כי הם סופות-רעמים קטנות של רגש. יצירות אלה גדושות בהרמוניות דיסוננטיות, שמטרידות את עינו של הצופה, שממשיכה לתור אחרי יישור ההדורים. כאשר היצירות נצפות יחד כקבוצה, הן נראות כסדרה של התפרצויות קטנות; אולם, קל לעכל אותן בגלל גודלן הקטן.

היצירות של אורלי שלם ב-"חוץ ופנים" מתעמקות במה שאיבדנו כשהורחקנו אחד מהשני בשיא המגיפה. הן מזכירות לצופה עד כמה שפר גורלנו כאשר יכולנו לחזור לחיים של חופש תנועה ואינטראקציות חברתיות. הן גם מציגות את החזקה של אורלי בתקופה הסוערת של חוסר הודאות, שבה היא הצליחה לבטא גם קושי וגם תקווה בכל יצירה ויצירה. העבודות של אורלי מסמנות תקופה חשובה בהיסטוריה והן עושות זאת בחן, בעוצמה וביופי.

אוצרת התערוכה: עופרה שושתרי